Львівський національний
університет
природокористування
Факультет агротехнологій та екології
Кафедра садівництва та овочівництва
ім. професора І.П. Гулька

https://www.lnup.edu.ua/uk/
https://moodle.lnup.edu.ua/

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТОПІАРНЕ МИСТЕЦТВО»

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри садівництва таовочівництва
ім. професора І.П. Гулька
Протокол №5 від 30 січня 2023 р.

1. Загальна інформація

Освітньо-професійна програма	Садово-паркове господарство
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»
Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Прив'язка до розкладу	8-ий семестр
Консультації	Згідно розкладу консультацій
Викладач (-і)	Мороз Віра Василівна, к. с.-г. н., в.о. доцента кафедри садівництва та Овочівництва ім. Професора І.П. Гулька
Контактний телефон викладача	+380939479729
E-mail викладача	vera_moroz@ukr.net
Обсяг курсу	7 кредитів ЄКТС

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Топіарне мистецтво» яка вивчається студентами фахівців з можливостями штучної зміни форм декоративних рослин.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Топіарне мистецтво» є ознайомлення студентів з декоративним формуванням рослин у вигляді зелених стін, арок, геометричних фігур (куля, куба, конуса, піраміди та ін.), фігур у вигляді тварин, а також вивчення асортименту рослин які підходять до фігурної стрижки.

Метою дисципліни є засвоєння прийомів формування крон молодих дерев та кущів будь-якого асортименту в різних аспектах: від простих підрівнювань їх крон до створення з них різноманітних фігур та композицій.

Завданням курсу є ознайомлення студентів з різноманітним формуванням кущів та дерев за допомогою садових інструментів для швидкого одержання потрібних розмірів і форм рослин.

3. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення даного курсу студент повинен набути такі загальні та фахові компетентності:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту

декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо);

- здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства;
- здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства;
- здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства;
- здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства;
- здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Та програмні результати навчання:

- володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста;
- проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

Під час виконання необхідних для вивчення дисципліни завдань студенти мають нагоду розвивати й **нефахові м'які навички (софт скілс):**

✓ комунікативні навички: уміння ефективно спілкуватися письмово, вербально й невербально; аргументовано відстоювати свою позицію, вирішувати конфліктні ситуації; налагодження ділових відносин у команді.

✓ уміння виступати привселюдно: проводити презентації.

✓ керування часом – уміння виконувати поставлені завданнями у встановлені терміни.

✓ гнучкість і адаптивність: гнучкість, адаптивність і здатність змінювати модель поведінки; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.

✓ лідерські якості: уміння ефективно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння планувати заходи для досягнення встановленої мети.

✓ особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, наполеглевість.

4. Структура курсу

Обсяг курсу в годинах – 210 год.

Вид контролю	екзамен
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24

практичні заняття			48		
самостійна робота			138		
Інформаційний обсяг курсу					
№ теми	Теоретичний курс		Практична підготовка		
	Тема та план лекції	К-сть год.	Теми практичних занять (балів)	К-сть	
				год.	балів
1.	**Асортимент дерев і кущів, придатних для формування**. 1. Види, придатні для солітерів з формованою кроною. 2. Види, придатні для солітерів з кроною фігурного формування. 3. Види, придатні для формованих (стрижених) огорож. 4. Види, придатні для формування бордюрів (висотою до 0,5 м). 5. Види, придатні для квітучих неформованих живих огорож. 6. Види хвойних дерев, придатних для формування компактних кущів.	4	**Спосіб формування компактних кущів з хвойних дерев**	4	4
2	**Інструмент та допоміжні засоби для стрижки рослин.** 1. Механічний інструмент для формування рослин. 2. Електричний інструмент для стрижки. 3. Каркаси, жердини, стрічки, переносні шаблони.	4	**Живоплоти, боскети та лабіринти в озеленені**	4	4
3	**Звичайне формування крон та фігурне формування окремих рослин і їх сукупності** 1. Формування стрижених огорож. 2. Формування не стрижених огорож. 3. Початкове формування. 4. Листопадні огорожі. 5. Формування хвойних кущів. 6. Омолоджувальне обрізування. 7. Спосіб формування компактних кущів з хвойних дерев.	4	**Класифікація живоплотів**	4	4

4	**Створення та формування живих огорож.** 1. Історія створення огорож. 2. Живоплоти, боскети та лабіринти в озеленені. 3. Вічнозелені та листопадні живоплоти	4	**Варіанти живих огорож**	4	4
5	Обрізування дерев і чагарників. 1. Омолоджуючі стрижки. 2. Формуючі обрізування. 3. Санітарне обрізування. 4. Різноманітні форми живоплотів. 5. Догляд за рослинами.	4	**Обрізування декоративних дерев**	4	4
6	**Межі та функції живоплотів** 1. Формування та створення пальмет. 2. Двогілкові пальмети. 3. Пальмета Вер'є. 4. Канделяброві пальмети. 5. Горизонтальні пальмети. 6. Техніка створення пальмет.	4	**Догляд за живоплотами**	4	4
7			**Стрижка хвойних і вічнозелених листяних чагарників**	4	4
8			**Хімічні методи догляду за живоплотами**	4	4
9			**Омолодження живоплотів**	4	4
10			**Омолоджувальне обрізування чагарників**	4	4
11			**Догляд за в'юнкими рослинами**	4	5
12			**Методи створення пальмет**	4	5

5. Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Здача практичних та самостійних робіт із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання розділів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняного).

Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час підсумкових модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Підготовлені звіти за результатами практичних робіт, реферати опрацьованих самостійних тем повинні відображати зміст теми, містити структурований, графічний (табличний) матеріал, мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодовідвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, тривога, що триває впродовж заняття, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн або змішаній та асинхронній формі.

6. Методи контролю та система оцінювання

- *Усне опитування* – фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів.
- *Перевірка результатів аудиторної та самостійної роботи* – розрахункових робіт, рефератів, звітів побригадних робіт, тестів.
- *Семестрова атестація* – екзамен.

Загальні критерії оцінок (шкала ECTS/національна шкала):

90-100/«відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, лаконічному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності;

74-89/«добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокізнання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності;

60-73/«задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно;

0-59/«незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

7. Рекомендована література:

1. Бродович Т. М., Бродович М. М. Деревья и кустарники Запада УССР.

Атлас. Львов: Вища школа. Изд-во при Львов, ун-те, 1979. 252 с.
2. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія: Навч. посібник. К.: Вища школа, 2003. 199 с.
3. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну: Підручник. К.: Ліра. К, 2009. 218 с.
4. Кучерявий В. П, Курницька М. П., Дудин Р. Б. Особливості обрізування деревно-чагарникових рослин. Методичні вказівки. Львів, 2003. Затверджено методичною Радою лісогосподарського ф-ту УкрДЛТУ (Протокол № 2 від 19.02.2003 р.).
5. Шайтан І.М. Формово-декоративний плодовий сад. К.: Наукова думка, 1967. 144 с.
6. Шляхта Я. М. Топіарне мистецтво та живоплоти: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 120 с.
7. Шляхта Я. М., Бідолах Д. І., Гринюк Ю. Г. До питання формування рядових та алейних посадок на садово-паркових об'єктах. Науковий вісник НУБіП України, № 164, Ч. 2. (Серія «Лісівництво та декоративне садівництво»). К., 2011. С. 22-26.
8. Шляхта Я. М., Брилінський С. М. Дерева, кущі та ліани, що зростають поміж нами. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 232 с.
9. Шляхта Я. М., Олійник 1. Я. Спосіб формування декоративних кущів з хвойних деревних порід. Патент України на винахід № 21628, А 01 С 23/00 від 06.01.1998 р.

8. Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, методичного кабінету кафедри садівництва та овочівництва ім. професора І.П. Гулька (каб. 222а), державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Електронні інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет з переліком сайтів:

www.compfruittree.com www.haslo.com.pl www.szkolkarstwo.com.pl www.sadinfo.pl http://ukrlibrary.org

http://www.nbuv.gov.ua/e-Journals